

ER VI EN SEKT?

Dette er det sidste nummer af „Kosmorama“s første årgang. Har vi vist vor eksistensberettigelse?

„Kosmorama“s første 8 numre er blevet kommenteret hyppigere og livligere, end man skulle vente det, når man tager bladets fordringsløse udstyr og lille sideantal i betragtning.

Ros og ris har vekslet, vi udvælger nogle typiske kommentarer med begge fortegn. Af „Bogens Verden“ og det svenske filmbrancheblad „Biografägaren“ har vi fået at vide, at „Kosmorama“ er et kvalitetsblad, af en kendt dansk filminstruktør, at vi er ensidige, af „Politiken“, at vi er sekteriske.

Det ser altså ud til, at vi først og fremmest må forsvare os mod anklager for at være sekteriske og ensidige. Nu er det kun i ganske enkelte tilfælde nøjere blevet angivet, på hvilke punkter man mener vi er sære. Desværre har kritikken ikke lagt os til en debat om bestemte film og instruktører. En anmelder har ganske vist været misfornøjet med vor interesse for *James Broughton* og med vor skeptiske indstilling til „I Storbyens Havn“, en anden har været harmfuld over, at vi ikke sætter den folkepædagogiske danske film højt, men argumenter til en debat har ikke været fremført, og eksemplerne synes ikke tilstrækkelige til at begrunde anklagerne.

Imidlertid indrømmer vi gerne, at vi er sekteriske og ensidige, hvis det er sekterisk og ensidigt ikke uden videre at sætte lighedstegn mellem ry og kvalitet, således som den, der helst skulle behage den meget store læserskare, er tilbøjelig til at gøre det. I filmens verden er der hyppigere end normalt antaget et svælg mellem ry og kvalitet. Hvor mange kender *Jean Vigos* poetiske mesterværk „Zéro de Conduite“, der roses af kendere i alle lande? Hvor mange kender ikke *Marilyn Monroe*, der hidtil højest har givet prøver på et meget lille talent! Eksempler kan leveres næsten *ad infinitum*.

Hermed er ikke sagt, at det populære ikke kan være af kvalitet. Hvis vi imidlertid har en vis tilbøjelighed til at skrive mere om det gode upopulære end om det gode populære og til kraftigere at angribe det værdiløse populære end det værdiløse upopulære, skulle der være en god chance for, at der kom balance i tingene. For det gode populære skal nok

blive rost i pressen, der også nok skal rase over det værdiløse upopulære. Det er på de andre felter, der er mest brug for os.

LÆSERBREVE

Vi har modtaget:

I »Kosmorama«s Filmindex IV, *Jørgen Roos* ved *Werner Pedersen*, omtales »Spiste Horisonter« på følgende måde: SPISTE HORIZONTER 1950. Prod.: Privat. En film af W. Freddie og Jørgen Roos. Kamera: Jørgen Roos. Prix spécial på Festival de Courts Sujets Paris 1950.

Dette er ikke i overensstemmelse med de virkelige kendsgerninger om »Spiste Horisonter«. »Spiste Horisonter« er ikke en film af Jørgen Roos, men af Wilhelm Freddie. Ordlyden af omtalen i filmindexet skal se således ud: SPISTE HORIZONTER 1950. Prod.: Privat. Manus. og Instr.: Wilhelm Freddie. Kamera og teknisk assistance: Jørgen Roos. Prix spécial på Festival de Courts Sujets Paris 1950.

Alle andre formuleringer end ovennævnte er enten bevidste eller ubevidste fordrejelser af sandheden om denne film.

Wilhelm Freddie.

Vi har forelagt dette brev for Jørgen Roos, der udtaler:

»På fortekstjerne står der: En film af Wilhelm Freddie og Jørgen Roos. Denne formulering blev Freddie og jeg enige om.«

★

Teatermaleren Carlo Jacobsen skriver:

I hr. *Ib Montys Benjamin Christensen*-index er anført, at i filmen »Det hemmelighedsfulde X« blev optagelserne drejet af hr. *Robert Dinesen*.

Jeg tror ikke, at dette er rigtigt! *Robert Dinesen* var, på dette tidspunkt, instruktør på Nordisk Film Co.

Hadde der været to filmfolk af det navn, havde vi sikkert erfaret det.

Derimod ved jeg, at *A. W. Sandberg* tog de »fast« plader ved den optagelse.

Carlo Jacobsen.

★

Om det samme problem skriver filminstruktøren Benjamin Christensen følgende til os:

Et par mennesker har ringet mig op i anledning af, at Deres filmindex af 4. april tildeler min kameramand fra 1913 fornavnet *Robert*. At den udmærkede filmfotograf, der optog »Det hemmelighedsfulde X« for mig, hed *Dinesen*, er rigtigt nok, men han har næppe haft samme fornavn som skuespilleren *Robert Dinesen*, uden at jeg under samarbejdet havde hørt noget om det.

I anledning af de nævnte opringninger har jeg forsøgt at få opklaret, hvad fotograf *Dinesens* fornavn var, men det har vist sig vanskeligt nu, over 40 år efter hans altfor tidlige død. Ved en opringning til grosserer *Carl Rosenbaum*, der i hine fjernere tider en overgang var min meddirektør ved Dansk Biografkompagni og derfor kendte *Dinesen* særdeles godt, fik jeg

det svar: »Det forsvæver mig, at han havde samme fornavn som jeg, altså Carl, men jeg er ikke sikker på det, for vi kaldte ham jo altid blot, kort og godt, Dinesen«.

Da heller ikke filmhistorikeren Arnold Hending kan give nogen oplysning om spørgsmålet, bliver der vel næppe andet for end at lade vor gamle kammerat gå over i filmmuseets annaler uden fornavn, skønt han i nogle år betød en hel del for dansk film. Han havde en grundig uddannelse som fotograf, havde indspillet adskillige film i Argentina, som han, ved hjælp af dertil indspillede grammofonplader, søgte at gøre til en art lydfilm, og iøvrigt var han en rar og hjælpsom fyr, som man ikke alene mindes med hengivenhed, men tillige, på grund af hans stiltfærdige humor, med et smil.

Benjamin Christensen.

NYE BILLEDER

HOLLYWOOD

William E. Barretts roman »Guds venstre hånd« om en amerikansk flyver, der falder ned i Kina og efter at have været holdt fanget af kommunisterne undslipper ved at optræde som præst, optages i øjeblikket af Edward Dmytryk med Humphrey Bogart og Gene Tierney.

★

Den amerikanske musical »Guys and dolls«, der har haft kæmpesukces både i London og på Broadway, skal nu filmes af Joseph L. Mankiewicz med Marlon Brando, Frank Sinatra, Jean Simmons og Vivian Blaine. Handlingen i »Guys and dolls« er bygget over Damon Runyons fortællinger, der udspilles i gangstermilieu. Musikken er af Frank Loesser.

★

William Wyler agter at indspille Edmond Rostands »Ørneungen« i Østrig med Audrey Hepburn, men er foreløbig ved at planlægge optagelserne til »The friendly persuasion« om en kvækerfamilie under den amerikanske borgerkrig. Manuskriptet er af Jessaman West og Wyler i forening, Gary Cooper får hovedrollen.

★

Kirk Douglas er blevet valgt til at spille van Gogh i Vincente Minnellis filmatisering af Irving Stones roman om malerens liv.

FRANKRIG

Maria Schell er blevet engageret til at medvirke i René Cléments næste film som baseres på Zolas »Faldgruben«, der sidst blev indspillet i 1934 af Gaston Roude's med bl. a. Alexandre Rignault og Henry Bosc.

Jean Anouilh har skrevet dialogen til en ny version af »Klokkeren fra Notre Dame«, som Jean Delannoy om kort tid går i gang med, og hvori Anthony Quinn og Gina Lollobrigida skal spille Quasimodo og Esmeralda.

TYSKLAND

Robert Siodmak, der i Tyskland tidligere har iscenesat bl. a. »Menschen am Sonntag« og »En kvinde myrdet«, er vendt tilbage dertil for at optage en film over Gerhart Hauptmanns drama »Die Ratten«. Historien om de to kvinder — en mor, der af omstændighederne er tvunget til at give sit barn fra sig, og en kvinde der forgæves ønsker sig et — er henlagt til nutidens dette Berlin. Göran Strindberg fotograferer, og Maria Schell spiller moderen.

★

»Der 20. Juli«, en film om den tyske modstandsbevægelse under naziregimet, bliver optaget af to produktionsselskaber: I Falk Harnacks iscenesættelse med Ernst Schröder, Werner Hinz og Robert Freytag og i Georg Hurdaleks iscenesættelse med Bernhard Wicki.

ITALIEN

Dino Risi, der iscenesatte dokumentarfilmen »Milano uden mirakler«, har afsluttet en spillefilm efter eget manuskript »Il segno di Venere«, en bitter komedie om en grim pige, der tror, hun er smuk. Medvirkende er Vittorio de Sica, Raf Vallone og Sophia Loren.

★

Alberto Lattuada har været i Spanien for at gøre studier til sin næste film, der bliver en skildring af Goyas liv.

JAPAN

I Japan regnes Keinosuke Kinoshita for en af landets mest betydelige instruktører. Hans »Nijushi No Hitomi« (Der var tolv) om en ung lærerinde, der under krigen må flygte fra sin landsbyskole, fordi hun er pacifist, blev af filmkritikerne i Tokio udvalgt som den bedste japanske film i 1954.

★

En anden fremragende japansk instruktør er Kenji Mizoguchi, som vi flere gange har omtalt her i bladet. Blandt hans betydeligste film er »The Bailiff Dayu« og »Ugetsu Monogatari« (En bleg og mystisk månens fortællinger efter regnen). En af hans sidste film er kærlighedshistorien »Tales from Chikamatsu«, i hvilken det elskende par kommer i konflikt med det middelalderlige feudalsystem.